

Előfizetési ár:

Egész évre ——— 4 K.
Fél évre ——— 2 K.
Negyed évre ——— 1 K.
Egyes szám ——— 20 f.

Felelős szerkesztő:

SUGÁR KÁROLY
m. k. főerdőmérnök.

Főmunkatárs:

BALOGH ERNŐ
m. k. főerdőmérnök.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronként 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélezeres egységárral számított. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az állásjelentés és kereslet rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk előfizetésének megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

TARTALOM.

- A fák kiegyenesedéséről. (Fodermayer Rezső.)
Hogyan kezelendők és ápolandók a tölgyfaállományok). (Divald Béla.)
Valami a vadászatról éj idején. (Gy. Gy. K.)
Gazdasági tanácsadó: A törpe tyukról (bl.) (képekkel.) — Viaszgyűjtő edény (—h.) — Napraforgó mag. — A szőlő levelezése.
Különfélék: A konstantinápolyi kutyák alkonya. — Ház üvegéből. — Foxterrier kutyák szőrnulása. — Arto a kúszó növény a falnak. — A siket és nyírfajd súlyának túlbecslése. — Fűpecsét. — Időjelzés.
Hivatalos közlemények: Hirdetmény az 1910. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében. — Körröndelet a m. kir. kincstári erdészettel kapcsolatos halászáti jogoknak házi kezelésben való értékesítése tárgyában. — Szervezeti szabályzat a m. kir. kincstári erdők birtokállományához tartozó halászatok hasznosítása ügyében.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. A mit nem tudott megemészteni. (M. Hrabovszky Julia.)

A fák kiegyenesedéséről.

Irta: Fodermayer Rezső.

Bár a természet háztartásában megvan a bölcsen beosztott rendszer, — de a mennyiben az ember mindent az ő saját céljára kíván felhasználni — ezt a rendszert beavatkozásával a maga izlése szerint igyekszik irányítani. Például nem tűri, hogy a becses tölgyet holmi nyár vagy gyertyán, esetleg éppen valami gyomféle iszalagbércse, vagy egyéb elnyomja; kiméltlenül kivágja azokat. Egyes vidékeken, mely a tölgynek nem hazája (például Csehország északi részén) azt, hogy egyenes törzsűvé neveljék, meg is karózzák. Nálunk erre nincs szükség csekély emberi beavatkozással, mely a tölgy, vagy egyéb nemesebb fanemeknek az elnyomtatás elleni védelméből áll, elvégzi azt a természet.

A fiatal fák új hajtásait nyáron át szüntelenül rágja a vad, koronkint a késői fagy pusztítja le a zsenge hajtásokat, egyes helyeken a gyom, vagy haszontalan cserje nyomja éveikig úgy, hogy 8—10, esetleg több évig

is girbe-görbe, ágas-bogas, görcsös-cserjére emlékeztető formát mutatnak. Még a hol legakadálytalanabban fejlődhetik is, több évig bokros az alakja.

Ha aztán a fiatalos kinőtt abból a régióból, melyben őt annyi veszedelem fenyegette, akkor kezdi pótolni az addig szenvedett veszteséget. Derekat büszkén egyenesíti ki. A kellő világosság hiánya folytán a levelek a fa oldalágain nem fejlődhetnek ki, így azok fokozatosan leszáradnak, a leszáradt és lehullott ágak helye a törzsön beforr, az egész fa az oldalt való elágazásban a sűrű állás folytán akadályozva lévén, a magasba tör s így mintegy kinyúlik. Míg a fa fiatal éveit éli, természetesen azt a déli oldalon fény, az északon pedig árnyék éri. Úgy az ágak, mint a fa törzsét gyarapító évgyűrűk is a déli oldalon fejlődnek bővebben. Midőn aztán később a fa törzse egészen árnyékba kerül, az évgyűrűk úgy rakodnak le, hogy például míg a fa törzsén mutatkozó görbületek homorú részei kitelnek, addig a hosszanti domborodások azáltal, hogy ott az évgyűrűk vékonyabb rétegben képződnek, elenyésznek.

Ha egy lefűrészelt 60—70 éves fát, — lehetőleg olyant, melynél az évgyűrűk jól kivehetők, — szemügyre veszünk, láthatjuk, hogy az évgyűrűk nagyon egyenlőtlenek.

Tudjuk, hogy a fa egész fiatal korában ép úgy, mint 60 éves korán túl jelentékenyen lassabban fejlődik, mint 25—30 éves korában, az évgyűrűk így a bél körül és a szijács felé vékonyabbak is, mint a geszt közepén. Ezen szabálytól eltérőleg is láthatjuk, hogy egyik évgyűrű szembeötlőleg vastagabb, mint a közvetlen mellette lévő. Ez csak azon körülményre vezethető vissza, hogy az egyik év kedvezőbb volt a fa életviszonyaira, mint a másik.

Észlelhetjük továbbá, hogy egyes fáknál a bél egyik oldalán általában vastagabb évgyűrűk képződtek, mint a másik oldalon. Itt áll az az eset, hogy a fa az egyik oldalon több világosságot kapott, mint a másik oldalon. A hol több világosság érte, ott vastagabban rakodott le a fa testét nevelő tápanyag.

Ha pedig egy törzset hosszában és közepén lefűrészelve nézünk meg (például deszkává metszve) láthatjuk, hogy a fa bele nem megy párhuzamosan az egyé-

évgyűrűk által képezett vonalakkal, sőt azt nagyon is görbének találjuk. A bélien láthatjuk meg körülbelül, hogy a fa fiatal korában mennyire görbe volt, úgyannyira, hogy szinte csodálkozunk rajta, miként birt ennyire kiegyenesedni.

Magas, egyenes és ág nélkül való fák csakis sűrű zárlat mellett fejlődhetnek. A tülevelűek nagyobb rész egyenes növéssre van predesztinálva, álljanak bár azok gyér állásban is, mindazonáltal magas, egyenes és ág nélküli törzsek azoknál is csak sűrű állásban fejlődnek.

A lomblevelű fák kevés kivétellel hajlamosak a terebélyes elágasodásra s láthatunk is nem egy büszke tölgyet, vagy egy vénhedt hársat, melyek már közel a földhöz kieresztették ágaikat annak jeléül, hogy azok már fiatal korukban szabad állásban voltak. Bár az ily ágas fából több faanyagot nyerünk, de mivel az ágból nyerhető tűzifa korántsem oly értékes, mint a törzsből nyerhető épület vagy műfa, mi mégis a lehetőség szerint magas és egyenes törzsek nevelésére törekszünk azáltal, hogy erdei fáinkat lehetőleg sűrű záródásban tartjuk, a mi egyetlen segédeszközünk a hogy magasba törésüket s ezzel egyenes fejlődésüket előmozdítsuk.

Hogyan kezelendők és ápolandók a tölgyfa-állományok?

A thüringiai erdőgazdák az 1907. évben Hildburghausenben megtartott gyűlésen azzal foglalkoztak, hogy miként kezelendők és ápolandók a tölgyfa-állományok és megállapodtak abban, hogy fiatal tölgyesek hézagai erdei és vörös fenyővel pótolandók.

A fiatal tölgyállományok tisztító vágások által a betolakodó idegen fanemektől megszabadítandók.

Addig, a míg a tölgytörzsek nem tisztulnak meg az ágaktól, nem lenne szabad a fiatalosba belemenni: 50 éves korig csak az erdőlés gyenge foka alkalmazandó, azaz kiszedendők az elhaló, elhalt, lehajlott, továbbá a hibás alakú és beteg törzsek, valamint azok, a melyek egyenlő értékűek csoportosulása érdekében eltávolítandók.

A 60. év után alkalmazandó az erős, magas erdőlés, a melylyel az elhaló, elhalt, lehajlott és beteg törzseken kívül eltávolíthatók mindazon törzsek, a melyek a vágható korú törzsek koronáinak fejlődését gátolják. Meghagyunk hektáronként 120—150 drb. elsőrendű, egészséges szép tölgytörzset. A tiszta tölgyfa-állományok alatt keletkezett sarj mint alfa meghagyandó, de sokkal célirányosabb, ha alfának a bükk marad meg, a mely dús lombzatával a gyér lombzatú tölgyfa-állomány talaját jobb karban képes tartani, mint a tölgy-alfa.

Ritkuló tölgyeseink fenntartása okából az előbb említett közleményre az a megjegyezni valóm volna, hogy a még meglevők fenntartására bizony nagyobb gondot kell fordítanunk, mint eddig, mert nem elég, hogy tölgy kulturáinkra sok ezreket áldozunk, de nem szabad sem azokat sem a magavetés által keletkezett fiatalosokat magukra hagyni, mert ha ezt tesszük, sokkal rosszabbat tettünk, mint ha semmit sem tettünk volna, mert a mesterséges erdősítés esetében sok ezret kidobtunk csak azért, hogy a gyomfák és a tenyészteni nem szándékoltt fanemek a tölgy helyét elfoglalják. Ezt fáradság és pénz nélkül is elérhettük volna.

TÁRCZA.

A mit nem tudott megemésztetni.

Irta: M. Hrabovszky Julia.

Csapóné konyhája híres volt az egész környéken. Olyan ebédeket, olyan vacsorákat, mint ő adott, még a főispánnál sem ettek az emberek, pedig ott szakács főzött.

Ezt beismerte mindenki, ezért Csapóné, a vagyonos, özvegy patikáriusné nagy népszerűségnek is örvendett. A városkában volt barátja elég és a tányérnyalók valódi dicsőhimnuszokat zengtek neki. Csapóné készpénznek vett minden dicséretet és hódolatot, nem kutatta, vajjon a sok szeretetnyilvánítás őt illeti-e, vagy a lakomáit és főzött, traktált tovább boldog gyönyörűséggel, képezvén a konyhaművészet teljes életében főboldogságát, főambícióját.

Ámde ezt a művészetet férje életében csak mérsékeltén gyakorolhatta, néhai Csapó István gyomorbeteg, gyenge ember lévén, a ki minden jobb falatot megsínylett és napokig nyögött utána. «Hogy éppen nekem

adott az Úristen ilyen gyenge gyomrú embert!» panaszkodott az akkora még fiatal és nagyon jó étvágyú asszony a barátnőinek.

Szegény Csapóné! Jó étvágyú asszony volt ő bizony minden tekintetben, de Csapó uram oldalán, annak minden jó módja mellett mégis csak sok jutott ki neki a bőjtől! De mint hűséges feleség elviselt mindent és ette a férje kedvéért a becsináltakat, többet is, mint a mennyire vágyott, így aztán ki vehette volna tőle rossz néven, ha férje halála után kárpótolni igyekezett magát az elmulasztottakért? Csakhogy vannak ám dolgok, a miket, ha egyszer elmulasztottunk, többet ki nem pótolhatunk, mert hej, a tova röppent fiatalság örömei elérhetetlenek bizonyos korban!

Csapóné pedig, mikor az özvegyi fátyolt felvette, már túl volt a fiatalságon, nagyon is túl volt. A haja ugyan a férjétől örökölt receptek következtében még fekete volt, talán a szükségesnél is feketébb, a fogai fehérek és hibátlanok, akár egy vadonatúj klaviatura, de ezért már nem a férj receptjeit, de a városka fogtechnikusát illethette volna a gáncs, vagy dicséret, az arcát azonban már hiába kenegette Csapóné minden jóval és haszonnal, az bizony ráncos maradt, a termete pedig több volt, mint gömbölyű. Hja, minden

Ezért első sorban pótolnunk kell a hézagokat szép egészséges gyökérzetű tölgyeseméttel, vagy még inkább a tölgy talaját javító fanemekkel: jegenye és vörös fenyővel, juharral és kőrissel. Ott, hol a bükk a tölgy rovására nem terjeszkedik, a bükk a tölgyesemete között is talajjavítás okából meghagyható.

Elvéhédht, öreg tölgyeseink talaját igyekezzünk felujítani és azután tarolni, mert a vén fák már sok hasznót nem hoznak, alul korhadnak, a csúcsból pedig száradnak, míg végre a vihar ki dönti őket.

Divald Béla.

Valami a vadászatról éj idején.

Irta: Gy. Gy. K.

Éj idején világító czéltávesövek s egyéb rokon fényező készülékek, löfegyvereink szerkezetével kapcsolatosan, arra valók, hogy azok, a kik a vadászkedvtelésből éj idején is részt kérnek, esetleg vadorzók ellen éj idején védekezni kénytelenek, a czélozást a lehetőség szerint biztosíthassák. Valamennyi ilyen készülék érdekes, sőt becses gyártmány; s ha egyik-másik idővel a maiaknál tökéletesebbé lesz, az ilyes vadászkedvtelés gyakorlásának a mainál nagyobb tere nyílik. Hogy igazi vadászélvélet-e ez, vagy sem, azt bajos eldönteni. Az éj sötétjében gyakorolni szokott vadászmodszerek nem mai eredetűek. Egyes népek ősidőktől fogva szokták az éj leple alatt a tüzet és a tűz fényét felhasználni oly czélből, hogy annak segítségével egyik-másik, a nap szakában nehezebben hozzáférhető vadat megejthessék.

Földrészünkön Európában a vadászat a sötét éj leple alatt itt-ott ma sem mondható különlegességgnek, hiszen sajnos azt a vadorzónépség szélteben-hosszában úzi

rendszerint tolvajlámpással kezében, oly czélből, hogy a fázánosokban, a hol éjente a fázán gyanutlanul felgallyazkodik, ez uton gyorsan és észrevétlenül végez-hessen a vaddal. Erről tehát a nevesebb fázánosok közelében garázdálkodó vadorzók tudnának mesélni. Követőjük, sajnos, hazánkban is akad nem egy helytt.

Tűzfény világánál legfőként Afrikában Abesszinia vadászai, Ázsiában Keletindia, Amerikában pedig az északi tájakon, egyes néptörzsek szoktak ma vadászgatni. Módszerük különböző. Északnyugat Amerika egyes tájain, a vadászok fáklyafény mellett vonulnak szarvas-vadászatra. A gyakorlottabb kezű vadász többnyire a tilosban egy-egy éjszaka 2—3 agancsost is leterít ez uton.

Az ide-oda lobogó bizonytalan fáklyaláng mellett rendkívül éles szemre van szükség, hogy czélpontot lehessen találni. A vadász, kivált az éles érzékű agancsossal szemben eredményt nem is érhetne el, ha az agancsosban nem volna oly határtalanul kifejlődött a kíváncsiság érzete. Saját vesztére ösztönzi ez őt arra, hogy a szokatlan tűzláng közvetlen közelébe, minden esetre olyan közelbe kerüljön, hogy a vadásznak megfelelő czélpontot szolgáltasson.

Aránylag szokatlan érdeklődést tanúsít a tűzláng iránt az éjente kóborló ordás is; ám elővigyázatossága, sőt gyávasága mellett alig van rá eset, hogy a tűzláng közvetlen közelébe és így lőtávolságba kerüljön.

A fáklyafény mellett lefolyó ilyen éji vadászatokon kívül, földünk több tájékán szokásos a tüzes serpenyővel való éji vadászat. Az eljárás ezzel a következő: a jókora nyelű vasserpenyőt, megfelelő hosszúságú póznához erősítik. A serpenyő egyensúlyával aránylagos hosz-

megboszulja magát a világon, leghamarább pedig a jó konyha!

De ha a külseje nem is, a szíve azért fiatal maradt Csapónénak. Erre a felfedezésre akkor jött az özvegy, a mikor először találkozott össze a jegyzőné vacsoráján az ujonnan áthelyezett csendőrkapitánynyal. A csendőrkapitány sem volt már egészen fiatal legény, de azért még nagyon jól festett feszes egyenruhájában, kaczkiaisan kisodort bajuszával, és ha sarkantyúit pengetve, kardját csörgetve végig ment a városka utcáin, a muskátlis ablakokból még a fiatal női fejek is kedvtelve néztek utána. Hát még Csapóné! Mikor őt először megpillantotta, úgy érezte, a szívébe nyilalt valami kimondhatatlanul édes, megbabonázó érzés, ifjúkori eszményképét látta megtestesülve a kapitányban.

Mert ő mindig ilyen férfiúról álmodozott. Rajongott a jól megtermett, déleleg alakokért, a jóévtágyú hősökért, de hej! a sors, vagyis inkább előrelátó szülei mégis a vézna, gyomorhajos, de nagyon vagyonos patikáriushoz erőltették.

A csendőrkapitány hamar értesülve lett a város notabilitásai által, minő szerepet visz közöttük Csapóné, azért hódolatteljesen közeledett az özvegyhez és néhány nap mulva már tisztelgett is nála. Ezen naptól kezdve

ő volt Csapóné híres főztjének egyik legbuzgóbb fogasztója. Viszont nem mulasztott el azonban egyetlen alkalmat sem, hogy ezért háláját lerója. Az első ibolyákat, az első rózsákat ő hozta az özvegynek, vásárnaponként várt reá a nagytemplom előtt, mikor onnan a nagymiséről teljes díszben jött ki az özvegy és mint egy királyné hódolatteljesen fogadta barátainak köszönését. Néha négyen-öten is haza kísérték az özvegyet: az orvos, a jegyző, a rókaarcú ügyvéd, sőt még a vaskereskedő is, a kinek boltjában a vasakon kívül ruhakelmét, fűszer- és norinbergi árút, sőt még fali órákat is lehetett kapni és nem csak a városka leggazdagabb embere, de azonfelül reményteljes özvegy is volt, tehát érdekesebb az orvos-, jegyző- és a rókaarcú ügyvédnél, a kik már mind családos emberek voltak. De Csapóné semmibe sem vette az özvegy vaskereskedőt, a ki szakasztott második kiadása lett volna az ő első férjének, sőt még annál is rosszabb; nem törődött már többé híveinek hódolatával sem és csak akkor volt boldog, ha kettesben a csendőrkapitánynyal tehette meg az útát zöld zsalugáteres szép házáig.

Csapóné szíve egyre jobban lángolt és a minő mértékben növekedett, fokozódott szerelme a kapitány iránt, olyan arányban lettek lakomái is egyre nagyszerűbbek,

szuságu póznát a vadász vízszintes helyzetben bal vállára veszi. A serpenyőben többnyire fenyőszurok ég; ennek lángja rendszerint eléggé tartós; e mellett megfelelő fényt ad. Jobb karjában a vadász a készenlétben tartott lőfegyverrel óvatosan előrehalad; mindenkor a tűz fényköre által bevilágított területen. A kíváncsi vad általában mindenütt maga siet a vadász elé, a túzláng fénykörének közelébe. De segítségre van a vadásznak az a körülmény is, hogy a legtöbb vad szeme, főként a farkasé és a macskaféléké, a sötét éjben erősen villog s így néha a serpenyő túzlángjának fénykörén kívül is a vad szeme, a maga természetes villogásában biztos célpontot szolgáltat.

Míg a farkas és a macskafélék szeme inkább zöldesen villog, addig az agancosféléké vöröses színű. Ilyen színárnyalatbeli különbségeket háziállat állományunkon is észlelhetünk; míg ugyanis a ló és az eb szeme, az agancosokéhoz hasonlóan vöröses tűzfényű, addig a szarvasmarha szeme zöldes. Egyéb ismert vadnemek közül zöldes fényű a mezei nyúl szeme, bár nagyon is rövid távlatra képes felvillogni. A menyét, a nyuszt, a nyest és a görény szeme, inkább a szentjános bogárka fényének villogására emlékeztet, míg a róka szeme vörös és zöldes fényben egyaránt villog. Bizony ebben is kétszínű, ravasz alak marad ő!

Az északamerikai Egyesült-Államokban, egyes olyan vadászterületeken, a hol az agancosok által látogatott erdőségek sűrűiben folyóvizek vannak, nem egy helyett esolnakba ül a vadász, erős fényező lámpát visz magával, hogy ennek fényével a partszegélyre csalogassa az ott biztos célpontot szolgáló agancosféléket.

Afrikában, kivált Felső-Egyiptomban és Abessziniá-

ban ott, a hol sok a sakál és a hiéna, a lakosság tüzes serpenyővel és egyben lőfegyverrel vállán szokott azok ellen vonulni; még pedig elég gyakorta, miután e bestiak határtalan garázdasága és éktelen éjjeli hangversenyzésük egyaránt türehtetlen. A tűzfény iránt a hiéna és a sakál egyaránt érdeklődést tanúsít. E mellett amúgy is erősen villogó szemével rendszerint eléggé közelodik mindkettő a vadászhoz annyira, hogy az a tolakodók közé durranthasson. Ernő szász kóburg-gótai herezeg, írja emlékirataiban, hogy kedvező esetben a vadat 30—35 lépésnyi távolban volt képes a tűzfény által vont körön belül célba venni.

A lőfegyverrel kapcsolatosan alkalmazott fényvilágító szerkezetek közül legismertebb ma az úgynevezett noktoszkóp-fénylámpa, a melyet a fegyvereső végére illesztenek.

Gazdasági tanácsadó.

Rovatvezető: Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelő.

A törpe dísztyúkokról. Ezen osztályba többféle apró tyúkfajta tartozik, ezek közt azonban a legnemesebbek a *bantámok* és a *japánok*.

Mai számunkban bemutatjuk a bantámokból a fekete-féleség kakasát és a japánokból az ezüstnyakú kakast.

A mint a képekből is látható, oly kedves, okos kis állatok ezek, hogy valóban csodálatra méltó jelenség az, hogy hazánkban az ilyen szép és kedves díszbaromfit nem tartják, nem kedvelik úgy, mint a hogyan azt megérdemelné.

Külföldön, különösen Németországban, alig van vá-

pompásabbak. Önönmagát is felülmulta már. A városkában egyébről sem beszéltek, mint az ő remek sültjeiről, szulezizozott halairól, tortáiról, fagyaltjairól.

De azért mindez még sem lendített az ő szívügyein. A esendörkapitány bárminő elragadtatással dicsérte is az ételeket, azoknak készítője iránt nem tudott igazán felmelegedni. Vagy talán csak nem mert; valami direkttebb felbátorításra várt?... Ebben a véleményben volt Csapóné egyik jó barátjáné, a kinek az érzelmeivel többé nem bíró özvegy asszony elpanaszolta a dolgok állását.

— Valami gyöngéd, finom módon ki kellene mutatnod a kapitánynak, — vélte a barátjáné, — hogy ezek a pompás ételek nem a többiek, de csupán az ő kedvéért készülnek. Szóval, értésére kellene adnod neki, hogy ő a kiválasztott és meglásd, ő nem fog késni a nyilatkozattal.

Csapóné megszívlelte a tanácsot és törte a fejét, minő gyöngéd módon mutathatná ki szíve bálványának, hogy csupán tőle függ és élethossziglan része lehet nemesak jó falatokban, de az azokat készítő kéz is az övé lehet.

Az alkalom hamarabb kínálkozott, mint gondolta volna.

Egy szép májusi estén együtt sétálgattak a folyó partján, nem csupán kettesben, mert velük volt Csapóné fiatal huga és egy ugrifüles hadnagy is. De mivel a fiatalok előre szaladtak, mégis kettesben maradtak; a kapitány azonban szótlan, rosszkedvű volt, mert talán szívesebben lett volna a hadnagy helyén.

Csapóné látva, hogy a társalgás nem megy, az ételekre terelte a beszélgetést és az ezen tárgynál felélénkült kapitánytól megtudta, hogy az szenvedélyesen szereti a tengeri rákot.

Csapóné még sohasem evett ilyesmit, sőt nem is látott, csak lerajzolva a szakácskönyvekben. De mit tesz az? Tudta, hol kell ilyesmit megrendelni és ő nem félt, hogy a szakácskönyv kitünő útbaigazításai révén, azt kitünően el is fogja készíteni.

Szeretett volna felujjongni örömeiben, mert hiszen ennél jobb alkalmat sohasem találhatna. Minő meglepetés lesz a kapitány számára, ha behozzák majd a pirosló tengeri rákot, a minél csak Csapóné arca lesz pirosabb, mert Csapóné már előre érezte, mint fog pirulni imárottjának hálás pillantásai alatt.

A rákot mindjárt másnap megrendelte egy fővárosi esemegekereskedésben és egyszersmind szétküldte vacsorameghívóit is az ismerősei között.

ros, a hol az ember a külvárosokban járkálva ne hallaná ezeknek a kis, harczos természetű kakaskák éles hangját, vagy ne találkozna velük itt-ott, a mint gyorsan aprítva lépéseiket igyekeznek az idegen elől biztos révbe jutni.

A törpe fajta tyúkok nem kaparó természetűek fogva parkokban s kertek közelében is veszély és kár nélkül tarthatók. Sőt ezek a kis állatok a növények valóságos ápolói, mert a kártékony rovarokat, ulczákat és hernyókat hűen összeszedik. Ezzel nemcsak hasznot csinálnak a kertben, de egyúttal élelmezésüket is részben fedezik.

Tojásaik bár kisebbek a házi tyúk rendes nagyságú tojásainál, mégis három darab bantámtojás többet nyom két rendes nagyságú házi tyúk tojásánál. Tehát tojáshozamra sem utolsók, különösen ha bő tojókat sikerül kitenyésztenünk.

A fekete bantámok és a japánok Európa nyugati államaiban eléggé el vannak terjedve. Különösen a bantámok, mely fajtában fekete, fehér, aransárga és ezüst-fehér-fekete sávostollazatúakat különböztethetünk meg. Mindenik feleség a maga nemében tökéletes standarddal bír.

A bantámok közt a legszebb s egyúttal a legkisebb feleség a fekete tollazatú. Színe fekete, zöldes fényvel, testtartása büszke s modora élénk. A kakas farktollai nagyok és sarlóalakúak. Szárnytollai merevek s lefelé állók. E két testi tulajdonság fajtájának fő jellege.

A bantámok mai alakjukat az angol tenyésztőknek köszönhetik, a kik bámulatos tenyésztési zsenialitással pár évtized alatt e fajtát tökéletesítették s minden szép és jó külemi tulajdonságát kellően meg tudták rögzíteni.

A standardszerű fekete bantámoknál az alaknak és a tollazatnak párosulnia kell a törpeséggel. Ez a három legfontosabb tulajdonság az alap, de ezenkívül nélkülözhetetlen jellegtulajdonság a tökéletes rózsataraj, mely a homloknál félkör-alakban, szélesen indul ki s hátrafelé elkeskenyülve, hosszú, tuskéhez hasonló hegyben végződik. Továbbá nagy, majdnem kör alakú hófehér, sima, szilárdan álló füllebny s kerekded, közép nagyságú vérpíros szakallebenyek. Ezek egy telivér, fajtisztu és standardszerű fekete bantám kakasnak a legfőbb s legszükségesebb ismertető külső tulajdonságai.

Szükséges ezeken kívül, hogy csőre koromfekete, szemei sötétbarnak s nagyok, arca sima s vérvörös

Fekete bantám kakas.

Minden úgy történt, mint azt előre gondolta. Mikor a mesésen felterített torták és gyümölcstől roskadozó asztalon megjelent a tengeri rák, a vendégek szótlanul meresztették szemüket a tengeri rákra. Az orvoson és kapitányon kívül nemcsak hogy egyikük sem evett, de még nem is látott életében ilyen ezifra csudát. A csendőrkapitány csakugyan meg volt hatva e gyöngéd figyelemtől és azt olyan forró kézcsokkal köszönte meg nyomban a helyszínen, hogy az özvegy már is meg volt jutalmazva és a legvérmesebb reményekre érezhette magát feljogosítva a jövőre nézve.

Az asztaltársaság nagy érdeklődéssel, elragadtatással fogyasztotta el a rákot és még soha egy alkalommal sem ittak olyan lelkesedéssel a háziasszony egészségére, mint ezen alkalommal. Talán többet is ittak, mint kellett volna; becsiptek kissé még az asszonyok is. Csapóné túlboldog volt; ilyen diadalban még soha sem volt része.

Mikor végre éjfél felé a vendégek a legjobb hangulatban szétoszlottak, a búcsunál újra elhalmozva magasztalásaikkal a háziasszonyt, az sokért nem adta volna, ha látatlanul követhette volna vendégeit, hogy dicsőítéseiket még továbbra is hallhassa. Mivel azonban ezt nem tehette, futott le a kertbe és elbujva a magas növénykerítés mögött, leste vendégeinek arra vonulását,

minthogy sarokház volt az övé és a kertje mélyen belednyult egy kis utczába. Arra kellett elhaladnia a vendégsereg egy részének.

A jókedvű emberek lármája felverte a kis utcza csendjét; valamennyien egyszerre beszélve, hangos nevetés közben közeledtek a sövény mögött meglapulva hallgatódzó háziasszony felé, de mivel valamennyien egyszerre beszéltek és még többet kacagtak, Csapóné csak egyes szavakat tudott kivenni a beszédjükből. Mikor azonban a csoport éppen közvetlenül mellette haladt el, egyszerre felhangzott a csendőrtiszt jókedvű, borizú hangja:

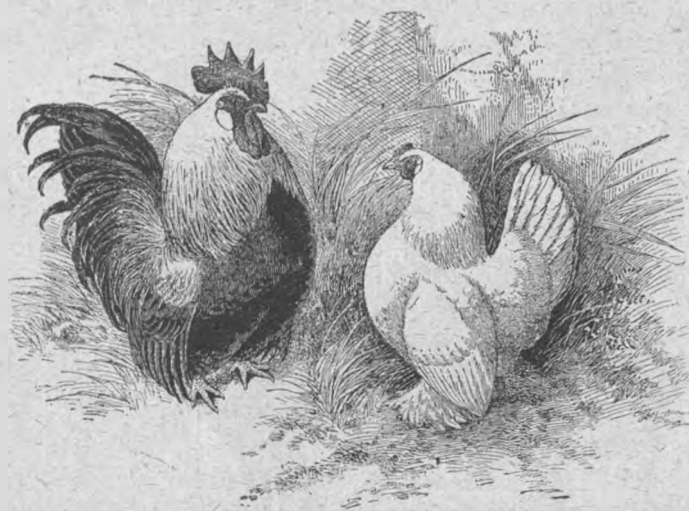
— Már meg kell hagyni, a vén satrafa jól főz!
Hangos kacagás volt szavaira a válasz.

A kisvárosi társaság nem evett Csapónénál több tengeri rákot... de egyebet sem. Az özvegy beszüntette a lakomáit és az emberek hiába törték a fejüket, mi lehet az oka, hogy az özvegy mindannyiuktól visszavonul. Az özvegy hallgatott, mint a sír, de hozzáférhetetlen maradt. Mert hiába! Még a legjobb gyomornak is idő kell hozzá, hogy bizonyos dolgokat megemészteni tudjon.

színü legyenek. Lábszárai, ujjai és körmei sötét palaszínűek.

A tyúk éppen olyan köntösben jár, mint a kakas, leszámítva természetesen a kakasbeli külsőségeket.

A képünkön látható *törpe japán kakas* ennek a fajtának egyik legszebb félesége. Rövid lábakon, nagy és széles test ül s a melynek legnagyobb részét a nyak és a fej foglalják el. A japánok jellegzetes tulajdonsága a széles, vastag nyak és a nagy fej nagy tarajjal. A test hátsó fele aránylag sokkal kisebb s úgy tűnik fel, mintha a fark is igen mereven és meredélyesen lenne a rövid hátvégbe illesztve.

A japáni törpe kakas és tollas lábú törpe tojó

A testforma tehát semmikép sem mondható szabályosnak, de éppen azért, mert ilyen furcsa kis állatot látunk, a melyhez az élénkség és a komikus gyors mozgulatok is hozzájárulnak, tetszik s mindenkire az újdonság ingerével hat.

A mint a képen látjuk, a japán kakas tollazata testének legnagyobb részén sötét színű, kékes fekete. Nyaka és háta, valamint vállalai és farkának 3-4 leghosszabb s a többi fedő tolla ezüstös szélű, belül feketén vonalazva. Farkának többi tolla sötét színű, a széleken fehérrel sátozva. Feje nagy, csőre erős, szemei vagy világossárgák, vagy vörösbarnák, arcza síma s élénk piros, taraja egyszerű s egyenesen durván csipkézett. Füllebenyei vékonyak, oválisak s élénk piros színűek, szakallebenyei elég nagyok, kerekdedek s szintén élénk pirosak. Nyaka rövid, erős és hátrafelé hajló, teljes, hosszú rojtos tollazattal.

Háta igen rövid, a nyaktollazattal majdnem beborítva, elég bő és szintén rojtos tollakkal diszítve. Farka hosszú és széles, de igen meredeken tűzött, annyira, hogy szinte a nyak felé dülő. Szárnyai hosszúak s lefelé állók, majdnem a földet érintve. Lábak igen rövidek s erősen, dúsán tollazottak. A lábszárak tollatlanok, igen rövidek és sárga színűek. Lábujjainak száma négy, melyek rövidek és sárgák.

A kakas súlya 700-800 gramm. A tojó éppen olyan tollazatú, mint a kakas, szintén leszámítva a kakasbeli külsőségeket. Súlya 200 grammal kisebb a kakasénál.

A japán törpéknél találunk tiszta fehér, tiszta fekete, kendermagos, feketén tarkázott, világosakat sötét farkkal, sárgákat fekete farkkal, aransyárga, ezüstfehér színűeket és selymes tollúakat is.

Ez elég sok féleség, meg kell azonban jegyezni, hogy e féleségek egymásközt tisztán tenyésztve mindig szintiszta ivadékokat adnak s ha elütést tapasztalunk, akkor annak az az oka, hogy a szülők nem telivérek.

Kívánatos lenne, ha nálunk a sport és kedvtelési díszbaromfiak tenyésztése iránt a tartási kedv feleledne.

bl.

Viaszgyűjtő edény. A viasz gyűjtéséhez és készítéséhez szükséges edénynek a következő három tulajdonsággal kell bírnia: 1. Az edény alsó része keskenyebb legyen, mint a felső, vagyis tölcséralakú legyen, hogy a kihűlt viaszt könnyebben ki lehessen belőle venni. 2. Ne legyen széles és sekély, hanem inkább magasabb és mélyebb. A kihűlő hig. viaszban, nyugodt állás mellett, a tisztátalanságok leülepednek az edény fenekére, ott külön réteget képeznek, melyet a viasz teljes kihülése után el lehet távolítani. A keskeny, tölcséralakú edényből kikerülő viaszszipónál ez a munka könnyen megy, míg széles, lapos edény használata mellett, a piszok levakarásánál sok tiszta viasz is kárba vesz. 3. Legjobb, ha az edényt pléből készítettjük, mert ezt könnyű tisztántartani és a viasz eltávolításakor — a mihez néha jó nagy erőlködésre van szükség — nem törik el. Hogy a lehülés minél lassabban menjen végbe és ezáltal a viasz tisztulása minél tökéletesebb legyen, tanácsos a pléhedényeket kendővel leborítani, vagy pedig az edényeket lefödve, forró vízbe állítani és a vízzel együtt kihűlni hagyni. Ha a kihűlt viaszt az edényből semmiképen se tudjuk kifordítani, úgy mártsuk a pléhedényeket néhány pillanatra forró vízbe, a mitől az edény fala melletti viaszréteg meglágyul s azután az edényből könnyen kifordítható.

(-h.)

Napraforgó-mag. Az angolok azt állítják, hogy a tyúkok legjobb eledele a napraforgó magja. Ez nemcsak hogy a tyúkok tojókéességét nagyban fokozza, hanem a tollazat fényét is emeli, a mi a kiállítókra nézve nagyon fontos. Vedlés idejében a napraforgó magja dús olajtartalmánál fogva megbecsülhetetlen takarmány. Ezért legjobb nagyszemű napraforgót vetni, milyeneket például Oroszországban és Kinában nagyban tenyésztenek. De a mi fajtánk is jól fizet. A méhészekre is igen fontos a napraforgó művelése, miután ez késő őszig virágzik, a mikor már a másféle virág ritkább s ilyenkor dús táplálékot szolgáltat a méheknek.

A szőlő lelevelezése. Sokan vannak, kik szüret előtt a szőlőt a fürtök fölött lelevelezik, hogy a nap heve a fürtöt közvetlen érje s így azt érlelje. A nap melege a szőlőt meg is barnítja egy kevéssé. Csalódnak azonban, kik azt hiszik, hogy ezzel a szőlő érettebb, édesebb lett. A czukornak folytonos képződésére, igaz ugyan, szükségesek a meleg napok, de tudnunk kell, hogy a czukrot a szőlőfürt fölött az ötödik és

hatodik levél készíti. Ha tehát leszedjük ezeket a leveleket, megakadályozzuk a czukorképződést. A bogyók aszalódhatnak ugyan, a tőkén való tovább rajt hagyással, de czukorban anyaguk nem növekedhetik. Hogy ez mennyire így van, mutatják azon esztendő, a mikor a peronospora igen erősen lép fel és a szőlőtő levézetét nagyobb részét megsemmisíti. A levelek elszáradnak s nélkülük a fűt is megsemmisül, mert bennük elvesztette táplálkozását véghez vivő, tápanyag feldolgozó főszervét.

Különfélék.

«Az Erdő» I—III. évfolyamait megvételre keresi Kőrömczy Illés erdészeti altiszt — Arad.

A konstantinápolyi kutyák alkonya. A mióta az ifjú-törökök fölülkerültek, Törökország minden irányban lépést készül tartani az európai kulturával. Nagy az elmaradottság a közegészségügy intézményei dolgában, még Konstantinápolyban is, a birodalom fővárosában. Minthogy azonban a kormány ebben a tekintetben is reformokra készül, Remlinger doktor, a konstantinápolyi Pasteur-intézet vezetője tudományosan vizsgálta meg, mennyiben ártó elemei a Konstantinápoly utczáin gazdátlanul hemzsegő kutyák a főváros egészségügyének. Vizsgálatának eredményeit emlékiratba foglalva nyújtotta át a miniszteriumnak. Emlékiratában mindenekelőtt kifejti, hogy a török kutyák épp annyira ki vannak téve az ebdüh veszélyének, mint akármely más kutya-fajták és hogy minden ezzel ellenkező nézet babona. Dús bizonyító anyag támogatásával kimutatja azután Remlinger doktor, hogy a konstantinápolyi kutyák hasznos szolgálatairól szóló elméletek legendák, mert a kutyák egyáltalán nem pótolhatják a nagyvárosok utca-tisztító berendezéseit. Az a vélekedés, hogy a kóbor kutyák az utcára kivetett hulladékot mind megesszik, csak igen csekély részben helyes; mert az a valóság, hogy az utcaaszemét túlnyomó részét nem fogyasztják el a kutyák, ellenben annyira széjjelszórják, hogy összegyűjteni és elhordani azután lehetetlenség. Tagadhatatlan ugyan, hogy a városnak bizonyos jövedelme van a kutyák hulladékból; maga Amerika 800 ezer kiló ilyen excrementumot vásárol évenként, métermázsáját átlag 36 koronájával. De ezzel a jövedelemmel szemben ott van az az állandó vészedelem, hogy a kóbor kutyák széjjelhordják és elterjesztik a ragadós betegségeket. Remlinger doktor meggyőzően bizonyítja be, hogy a kutyák a terjesztői a tifusznak, a tuberkulózisnak meg diftériának. A memorandum érveinek akkora volt a hatása, hogy a török kormány nagyszabású intézkedésekre készül most a kutyák ellen. Konstantinápoly utcai életének festői elemei alkalmasint már nemsokára megfognak egygyel.

Ház üvegből. Pittsburgban a jövő hónapban olyan ház építését kezdik meg, a mely a műépítők állítása szerint reformálni fogja a modern ház-architektúrát.

A házat ugyanis teljesen üvegből készítik. Szakemberek azt állítják, hogy az üvegház sokkal szebb, tartósabb és egészségesebb lesz, mint a kőből épített ház, ezenkívül jókarban tartása is kevesebbe kerül. Az üvegház ma már olyan fejlett, hogy az üveget minden vastagságban és színben elő tudják állítani. Az üvegháznál a szobapiktor vagy tapétázó munkája teljesen fölösleges lesz. Még a háztetőt is üvegből építik. Az üvegtető jobban véd a nyári forróság elől is. Az üvegháznak még az a nagy haszna is megvan, hogy nem tűzveszélyes és a nedvességet nem bocsátja át. A falakat természetesen vastag, homályos üvegből készítik, a melynek színét azonban tetszés szerint lehet meghatározni. A műépítők máris kijelentik, hogy néhány év múlva csak üvegből fognak építeni. Rózsaszínű, kék, vörös, zöld, barna színű házak ékesítik majd a város utcáit. Az üvegház meghonosítását az is biztosítja, hogy sokkal olcsóbb, mint a kőház. A házépítéshez-szükséges üveget ugyanis rendkívül olcsón lehet előállítani.

Foxterrier kutyák szőrhullatása. Az élénk, fürgé és divatos foxterrier kutyáknak egyik kellemetlen tulajdonsága az, hogy szőrüket erősen hullatják. A túlfűtés és elkényeztetés következtében a kutyák bőre nem képes a szőr gyökereit kellőképpen táplálni, a miért is az egyes szőrszálak a bőrből kiválnak és kihullanak. E baj ellen tudunkkal nincs gyökeres orvosság, s csak a szőr gyökereinek erősítése és a bőr ápolása által lehet azt némileg enyhíteni. Naponkinti erős kefével a meglazult szőrök eltávolíthatnak; a hideg vízben való fürdetés pedig edzi, erősíti a bőrt. Fürdetéskor óvni kell ugyan a kutyákat a meghűléstől, de azért nem szabad őket fürdés után meleg takaróba göngyölni, mert ez a Priessnitz-féle borogatás hatását idézi elő, tudniillik megizzasztja a kutyákat, a mitől a bőrük még puhább lesz és ezáltal a baj csak fokozódik. A fürdő hőmérsékletével, természetesen lassan és gondosan hozzászoktatva a kutyákat, egészen 14—16 fokig lehet leszállani; fürdés után a kutyákat melegített homokkal kell bedörzsölni és ez által alaposan leszárítani, mert a kendővel való leszárítás után mindig marad még a szőrök tövében nedvesség. Azután mozgást kell nekik engedni. Lehet ezenkívül még a kutyák bőrét higitott francia pálinkával (Perencz-pálinkával), vagy kámforszeszszel is bedörzsölni, a mi a bőrre szintén edzőleg, erősítőleg hat. Ajánlatos továbbá a foxterrier kutyák bőrét minél gyakrabban, esetleg naponta is, olyan folyadékkal megnedvesíteni, a mely egy kávéskanálnyi kénvirágnak és negyedliter víznek a főzetéből áll (negyedliternyi vízben egy kávéskanálnyi kénvirágot főzünk meg); kihülés után óvatosan leöntjük az üledékről a folyadékot és ezzel a kénesvízzel nedvesítjük meg a kutyák bőrét.

(—h.)

Árt-e a kuszónövény a falnak. A L'Architectur című francia építői folyóirat szerint számos angol kastély és falusi lakóház tulajdonosához és építőihez körkérdezt intézett, mely így szólott: Ártalmas-e a falakra felfuttatott kuszónövény a fal szerkezetére? A válaszok

tagadók s a kuszónövény alkalmazására kedvezőek voltak esztétikai és kertészeti tekintetben is. A beérkezett válaszok szerint a kuszónövény a mögötte lévő falat szárazon tartja s így bizonyos mértékben tartósságát is biztosítja azonfelül, hogy mint hőszigetelő szerepel. Ugyanesek kedvező a kuszónövényre az az ítélet, melyet pörös ügyben a roueni főlebbviteli bíróság hozott szakértők oly egybehangzó véleménye alapján, hogy a kuszónövény a falra káros hatással nem lehet és a fal nedvességének nem okozója. Ez az ítélet megokolásában főlemli, hogy a kuszónövény levelei megóvják a mögötte álló falat az esőtől, a mennyiben az esőcseppek jórészt felszívják, a fölösleget pedig elvezetik a talajba. Abból a talajnedvességből, mely a falba felszívódhatik, táplálkozik a növény gyökerei utján; egyrészt tehát elhasználja, a fölösleget pedig elvezeti a szárazra s ott elpárologtatja. Ennélfogva nemesak hogy nem okozója a nedvességnek, hanem épen a nedvesség csökkentésére alkalmas.

A siket- és nyírfajd súlyának túlbecslése. Abban az örömben, mikor a vadász egy siket-, vagy nyírfajdkakast elejt, rendszerint — a nélkül hogy azt szándékosan tenné — túlbecsüli, és igen magasra mondja annak súlyát, a miben még a vadászt kísérő személyzet is — tudva, vagy öntudatlanul — meg szokta az illetőt erősíteni. Egy német vadász 96 drb. siketfajdkakast és 11 drb. nyírfajdkakast mért meg; a siketfajdkakások közül a legkönnyebb 3 kgr. volt, a legnehezebb pedig 5.51 kgr., míg egy másik 5 kgr.-ot nyomott. Ebből következik, hogy az olyan kakas, a mely 4 kgr.-ot, vagy ennél többet nyom, már öreg és nehéz kakasnak, míg a 4 kgr.-nál könnyebb, fiatal kakasnak mondható. A napilapokban gyakran olvasható 6, 7, 8 kgr.-os kakasok onnan származnak, hogy a nagy örömben túlbecsülik a vadászok a kakasok súlyát.

A megmért 11 drb. nyírfajdkakas közül a legkönnyebb 1.15 kgr.-ot, a legnehezebb pedig 1.5 kgr.-ot nyomott. Az olyan kakas tehát, a mely 1.4 kgr. súlyú, már öregnek mondható.

Füpecsét. Ha a szövet nem nagyon kényes, akkor egyszerűen egy tiszta vászonrongyot ammoniakos (szalmiák-szesz) vízzel megnedvesítünk és ezzel a foltot kidörzsöljük. Kényesebb szöveteknél úgy járunk el, hogy egy többszörösen összehajtott itatós papirost áztatunk meg a folyadékban, erre ráfektetjük a ruhának a füpecsétes helyét; a tetejébe ismét összehajtott itatóst teszünk és hideg vasalóval lenyomtatjuk. A pecsét beleszívódik az itatós papirba és a szövet kitisztul.

Időjelzés. A «Meteor» augusztus hóra a következő időjelzést teszi közzé:

Augusztus hó változási napjai 3, 5, 6, 9, 12, 13, 20, 25 és 27-ikére esnek. Ezek közül legerősebb hatásúak a 3, 9 és 25-iek. A 3-iki meleg zivataros jelleggel, a 9-iki változó, lehüléssel s követőleg száraz jelleggel, a 25-iki csapadékot ígér viharos jelleggel.

Augusztus hava nyári jellegű meleg hónapnak ígérkezik melyben csak rövidebb tartamú lehülési időközöket várhatunk.

Hivatalos közlemények.

80,391
I-A-3. szám.

Hirdetmény

az 1910. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében.

Az erdőőri és vadőri szakvizsgák folyó évi október hó 17-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Máramarosszigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszombatban, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhívotnak ennélfogva mindazok, a kik az erdőőri vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy az erre vonatkozó engedély iránt a szükséges kellékek birtását igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamódványukat *folyó évi szeptember hó 30-ig* ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez nyujtsák be, a melynek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

Budapest, 1910. évi július hó 9-én.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

46,377
IX-A-3. 1910. szám.

Körrendelet

a m. kir. kincstári erdőszettel kapcsolatos halászati jogoknak házikézelésben való értékesítése tárgyában.

Valamennyi m. kir. kincstári erdőigazgatóság, főerdőhivatal és erdőhivatalnak.

Folyó évi 33,903. számú körrendeletben már jeleztem, hogy a tárczám keretében kezelt kincstári tulajdont képező halászatok hasznosítását akként óhajtom szabályozni, hogy az adott helyzeti viszonyok szerint okszerű halgazdasági követelmények legjobb kielégítésével annak jövedelmezősége mentől inkább fokoztassék. Ráműtattam arra is, hogy a kövizek halászatának célirányos művelését a halászatról szóló 1888: XIX. t.-cz. egyöbkként is köteleességévé teszi a halászati jogtulajdosoknak s hogy az állam, mások buzdítása érdekében is hivatott jó példával előljárni.

Annálfogva pedig, mert a halászat mint termelés, nálunk is már gyökeret vert, s a kínálkozó példák eredményei fényesen tanuskodnak arról, hogy ezen gazdasági ág sikeres üzéséhez kivántató természetszabta előfeltételek közül egyet sem nélkülözünk: ezennel elrendelem, hogy a kincstári erdőszett kezelése alatt álló állami halászatok jövőben házilag hasznosítandók, az eddig szokásos bérleti értékesítés pedig csak kivételes és ott alkalmazandó, a hol a fennforgó helyzeti viszonyok annak fenntartását elkerülhetetlenné teszik.

Előreláthatóan nem lesz hiány olyan körülményekben és akadályokban, a melyek a házikézelést hosszabb-

rövidebb időtartamra megakasztják. Így például a jelenleg bérbenlevő halászati jogokra vonatkozólag okvetlenül bevárando az érvényben álló szerződéseken alapuló magánjogok elenyészése. Továbbá egyes nagyobb folyókon, csupán a meder feléig terjedő parcellák halászata, ugyancsak bérletileg, avagy a társtulajdonosokkal együttesen megállapítandó módozatok szerint lesz majd értékesíthető stb.

Eme körülményekkel számolva, a házilag való hasznosítást csak fokozatosan, megfelelő átmenettel tartom életbeléptetendőnek, minden egyes halászterületre, külön teljesítendő döntés alapján.

Ámde, addig is, a míg a házikezelés általánosra válhat, az idő felhasználandó az előkészületekre, nevezetesen ama munkálatok foganatosítására, melyek a vizek és a halállomány gondozása tekintetében a végleges keretben is helyet foglalnak. Ide sorolom a felvidéki pisztrángos vizeket illetőleg, a pisztrángfélék részére elengedhetlen rejtkehelyek készítésével azoknak feljavítását, a halállománynak rendszeres szaporítását és a halértékesítés szervezését.

A halak mesterséges szaporítása érdekében költőházak és ivadéknevelő telepek létesítendőek. A halértékesítés szervezése pedig a fogyasztásra érett halaknak rendszeres kibalászását és olyan központokban való összegyűjtését feltételezi, a honnan a fogyasztók igényei kielégíthetők. E végből minden erdőgondnokság felszerezendő a szükséges számú haltartóval vagy bárkával, az egyes patakokból fogott halaknak átmenetileg való gyűjtésére. Továbbá több gondnokság készletének raktározására, kisebb tavakból álló olyan központok szervezendők, a hol a halak etetés mellett mindaddig maradnak, a míg vevőkre találhatnak.

A hol a viszonyok engedik, a most említett nagyobb gyűjtő központok ikratermelésre is felhasználandók, hogy onnan lehessen a népesítéshez szükséges ikra, illetve ivadékhál-szükségletet fődözni s esetleg másoknak ezen anyagban mindinkább emelkedő keresletét is kielégíteni.

Ezen, röviden körvonalozott tennivalók felsorolásával kívántam Czimet azon irányról és eszközökről tájékoztatni, melyeket a házikezelésnél követni, illetve alkalmazni kívánok. Azoknak alapulvételével a Czim hozzávetőleg megállapíthatja a kerületében szükséges létesítményeket és azok terjedelmét, minélfogva ez évi augusztus hó végéig véleményes javaslatot várok a házikezelés miképen való életbeléptetésére nézve. Egyidejűleg megjegyzem, hogy eme javaslatok beérkezése után fogok a továbbiak iránt határozni és a részletes tervek és költségvetés elkészítéséről szakközveim útján gondoskodni.

Jóllehet a halászat mint termelés az erdészeti mellékhaszonvételek közt foglal helyet és ehhez képest a személyzet rendes szolgálati teendőinek elhanyagolása nélkül foglalkozhat annak fejlesztésével, mindamellett nem kételkedem, hogy kellő jóakarattal felkarolva a szóban forgó termelési ágat, lehetőleg igyekszik azzal is a főüzem jövedelmét fokozni.

Mivel pedig teljes tudatában vagyok annak, mily fontos és hathatós tényezője a sikernek a személyzet jóakaratu és odaadó közreműködése, ez alkalommal azt is kijelentem, hogy a személyzetet a házikezeléssel kapcsolatos munkásságáért, az elérendő tiszta jövedelemfelesleg után 30%, az altiszti személyzetet pedig a végzett munka nagysága és eredményessége szerint évente külön engedélyezendő jutalomban fogom részesíteni. Ezenkívül a halászatra nézve kártékony állatok elpusztítására lő- és fogási díjakat, a halászati kihágások feljelentésére, az esetek súlyosságához mérten feljelentési díjakat szándékozom kitűzni; végre pedig alkalmat fogok nyújtani a kifogástalan sporthorgászat üzéséhez, valamint arra is, hogy a személyzet háziszükségletét a termelt halból kedvezményes áron elégíthesse ki.

Végül annak szemelőtt tartásával, hogy oly szakszerű tevékenység érvényesítéséről van szó, a melyeknek elvégzésénél a személyzet nem mellőzheti a szükséges utmutatást, nemkülönben, mert egyébként is központilag szervezendő és irányítandó: a mellékelve csatolt szervezeti szabályok egyidejűleg való életbeléptetésével oly intézményről gondoskodtam, mely az idevágó munkakört kellő közvetlenséggel láthassa el.

Úgy a hivatkozott szabályzat, mint jelen körrendeletem az alárendelt erdőgondnokságoknak megküldendő.
Budapest, 1910 június 27.

Gróf Serényi.

46,377. szám
IX/A. 3. 1910.

A m. kir. kincstári erdők birtokállományához tartozó halászatok hasznosítására vonatkozó ügyek szakszerű ellátására a következő

szervezeti szabályzatot

léptetem életbe:

1. §. A kincstári erdők halászati ügyei továbbra is az I. B. főosztály ügykörében intéztetnek.
2. §. A halászatnak házikezelésben való mentől ok-szerűbb kihasználását és az ezzel kapcsolatos ügyeknek szakszerű előkészítését és ellátását biztosítandó, a kincstári erdészeti tisztai személyzetének tagjai közül halászati kirendeltség szerveztetik.
3. §. A halászati kirendeltség feladata és kötelessége:
 - a) a halászatnak házikezelésben való kihasználását szervezni, a kezelést irányítani és ellenőrizni;
 - b) gondoskodik a halasítás érdekében szükséges halanyag rendszeres termeléséről és előkészítéséről, azok tervszerű felhasználásáról, valamint a halasítás sikerét szolgáló mindennemű létesítmények kezdeményezéséről;
 - c) az egyes kerületekben, a halállomány számbavétele mellett, intézkedik a kihalászkodó halmennyiség megállapítása iránt;
 - d) a haltenyésztést szolgáló technikai létesítményekre nézve tervet és költségvetést készít, azok kivitelét, valamint az engedélyezett költségek takarékos felhasználását ellenőrzi;
 - e) az üzem részleteire nézve ugyancsak tervet készít, azt az illetékes középfoku erdőigazgatóságok (főerdő-

hivatalok, erdőhivatalok)-nál előterjeszti, az ügyosztályban pedig döntésre előkészíti;

f) a halértékesítés előmozdítására az erdőigazgatóságok (főerdő- és erdőhivatalok) és halkereskedők között kapcsolatot létesít és kívánatra közvetít;

g) a kincstári tulajdont képező halászati jogokról nyilvántartást vezet;

h) minden évben összeállítja az állami erdők költségvetési tételénél a halászati rovat előirányzatát.

4. §. A kirendeltség ügykörét érintő ügyekben a kezelő erdőigazgatóságok (főerdőhivatalok, erdőhivatalok)-kal és gondnokokkal közvetlenül és saját ügyszáma alatt, de csakis az ügyosztály vezetőjének láttamozásával levelez. Levelezését és ügyiratait tartozik megőrizni és kívánatra előjáróinak felmutatni.

Szükség szerint jogában áll a helyszínére kiszállani s a mennyiben a kincstár anyagi érdekei követelik, felelősség mellett intézkedik. Ilyen intézkedéseiről azonban tartozik az ügyosztály vezetőjének haladéktalanul jelentést tenni és az ügykör által érintett illetékes erdőigazgatóságot (főerdőhivatalt, erdőhivatalt) értesíteni.

Utazásait ugyancsak az ügyosztályvezetőnek köteles bejelenteni, visszatérése után pedig eljárásáról és tapasztalatairól ugyancsak jelentést tenni.

5. §. Köztenyésztést, továbbá az állami költségvetés halászati hitelének terhére engedélyezett segélyeket, valamint a halászati ügyosztály ügykörét érintő ügyekben a kirendeltség a most említett ügyosztállyal egyetértőleg tartozik eljárni és szükség szerint annak hozzájárulását előre kikérni.

6. §. Minden év első hónapjának végéig a kirendeltség az előző évi tevékenységéről évi jelentést készít s azt a halászati ügyosztállyal is közölve terjeszti elő.
Budapest, 1910 június 27. *Gróf Serényi.*

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem kiadóhivatalunk eszközli a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomtatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy főleg reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

O. M. A vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-ez. 38. §-ában körülírt igazolványok a vadak eladásánál, szállításánál, vagy vásárlásánál előmutatandók mindazon helyeken illetve törvényhatósági területeken, melyeken a törvénynek eme korlátozó intézkedése belügyminiszteri rendelettel van életbe léptetve. Ugyanezen törvényszakasz második bekezdése szerint ily igazolványul szolgálhatnak: az eladóra, vagy szállítóra nézve azon vadászati terület tulajdonosának, vagy bérlőjének, vagy ezek megbízottjának az illetékes községi előljáróság által láttamozandó bizonyítványa, a kitől a vad szereztetett.

Őn, a mint írja, az őrzete alatt álló vadászterületen a vadászatot szabadon gyakorolhatja, de nemcsak őn, hanem a terület bérlője is. Minthogy pedig a vadászat tulajdonosa messze lakik s ő reá nézve eme igazolványok kiállítása szinte lehetetlen, nézünk szerint úgy őn, mint a bérlő is fel vannak jogosítva arra, hogy ily igazolványokat kiállítsanak, ha csak a tulajdonos nem kívánja ezt ügyet egy kézbe összpontosítani s ez esetben vagy egyedül őnt, vagy egyedül a bérlőt megbízni azzal, hogy az igazolványokat kiállítsa. A küldött 10 filléres válaszbélyeget lapunk részére bevételeztük.

X. . . Ha a bárcza illetve befizetési jegy névre van kiállítva, akkor az csak azt az egyént jogosítja fel az ugyanott megnevezett erdei mellékhaszonvétel élvezetére illetve kihasználására, a kinek nevére kiállított, tehát sem másra át nem ruházható sem másokkal meg nem osztható.

D. L. Az 1874. évi XXXIII. t.-ez. 11. §-át sok helyütt akként értelmezik, hogy az erdőörököt, még ha az 1879. évi XXXI. t.-ez. 37. §-ában körülírt képesítéssel is bírnak, képviselőválasztói jog nem illeti meg. Arra azonban nem tudunk példát, hogy az erdőört, ha az elől idézett törvény 6. §-ának a) vagy b) pontjában előírt adók egyikét, vagy másikat saját vagyona után fizeti, a választók névjegyzékéből kihagyták volna.

M. I. Hogy az erdőlegények és segéderdőörök fognak-e föld-illetményt kapni, azt mi nem tudhatjuk.

K. I. 1. A lap megküldése iránt intézkedtünk. 2. Hirdetését díjmentesen közöljük.

L. F. Hirdetését díjmentesen közöljük.

P. A. Sertések köhögése különböző okoknak lehet a következménye. Okozhat köhögést a poros, penészes takarmány is, mert úgy a por, mint a penészgombák is bejutván a légutakba, annak falát izgatják és köhögést váltanak ki. Következménye lehet azonban a köhögés a sertéseknél az oly gyakori sertésvész fertőző betegségnek. E betegség fellépése esetén az állatállományok igen nagy része el szokott hullani. Jelen esetben, bár kérdést tevő elhullásról nem tesz említést, azért nincs kizárva a betegség jelenléte, mert lehetnek az idősebb sertések esetleg már „átvészeltek”, vagyis egy erősebb vérszen átment és megmaradt falakból származottak. Az ily sertésekről pedig tudjuk, hogy a sertésvész ellen igen hosszú időn keresztül erősen ellentállók. De fennállhat az az eset is, hogy csak valami gyengébb fertőzés fordulhat elő, mi mellett szólhat a sültök köhögése. Mindenesetre kívánatos ily esetben tudni, vajjon fordult-e elő az utolsó évben elhullás, és mily számban. Másrészt viszont lehet a köhögés oka meghűlés. Ez utóbbi esetben, valamint a takarmányban rejlő hiba esetén a betegség okának megszüntetésével megszűnik a baj maga is. Vész esetén azonban legtanácsosabb állatorvost hivatni s vele az állatokat a ma már oly jól bevált sertésvész elleni szerummal beojsatni.

A tehénnek pedig méhelőesése lehet. E baj, ha egyszer már megtörtént, úgy legnagyobb valószínűséggel az összes következő ellésnél elő fog ismét fordulni és pedig mindig fokozottabb mértékben. Legjobb ilyen esetben az ellés előtt már pár héttel, valamint utána is az állatot farával magasabb helyre állítani. Akár az alom legyen hátul magasabb, akár valami lejtős deszkára, pl. nagy ajtóra állítjuk állandóan az állatot. Gyakori méhelőesés ellen pedig az erre szolgáló kötöket használjuk, vagy pedig a péra nyílásait tág. öltésekkel szíjjal vagy vastag fémhuzállal összevarrjuk. Legtanácsosabb azonban az ilyen állaton túladni, mert csak örökös gondot és veszélyeséget okoz.

Dr. Kukuljević József.

G. A. Az ellés utáni időben elég gyakori a tehének tőgygyuladása. Ez időben ugyanis úgy a tőgy maga mint a tejmirigyek duzzadtak s nagyon fogékonyak minden betegség iránt, különösen akkor, ha ilyen időben erős légvonal éri a tőgyet vagy ha az állat hideg talajon fekszik. Az ilyen meghűlés elősegíti a tőgybe jutott bakteriumok szaporodását s nagyon csökkentik az állat ellenállóképességét. Ezek a bakteriumok a piszkos istállószalmán tenyésznek, ha aztán ellés idején jutnak a telt csecsbimbók hegyére, innen azok nyílásain át bejutnak a tőgybe. Megjegyzem, hogy különböző coccus- és bacillusfajták okozhatnak tőgygyuladást. Az ilyen tőgy duzzadt, meleg, vörös vagy kékes-vörös színű és tapintásra fájdalmas. A tőgyben megindul a gennyedés, mely helyes kezelésre felszivódik, ellenesetben azonban vagy feltörök, vagy pedig a csecsnyíláson ürül ki. Ha egyes csecsbimbók betegednek meg, azokból nem tanácsos a borjút szoptatni, mert a gennyedést okozó bakteriumok a borjú tápcsatornájában különböző hurutos folyamatokat indítanak meg, a melyek a borjú elhullására vezethetnek.

A gyuladás csökkentése végett a tőgyre hideg borogatást kell

rakni. A borogatást a has oldalain egy hevederrel kell felkötni, egy másik hevederrel pedig a két hátsó láb között a hátra vezetni s ott megkötni.

A felszívódást elősegítendő kenje be a tőgyet napjában 3-szor a következő kenőccsel:

Rp.	Jodi puri	grmta	10
	Kalii jodati	grmta	30
	Lanolini	grmta	1000

Vigyázni kell arra, hogy a borjú csak az egészséges tőgybimbókat szopja s a betegekről a kenőcsöt le ne nyalja.

A betegség megelőzése nem nehéz, pusztán arra kell ügyelni, hogy az ellés előtt és után az anyaállat meg ne hüljön, s hogy az alatta levő alomszalma valamint maga a tőgy mindig tiszta s száraz legyen.

Dr. Kukuljevič József.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Irodába vagy vadászsegédi állást keres, esetleg azonnali belépésre, 20 éves, róm. kath., három középiskolát és szakiskolát végzett, nőtlen egyén, aki négy évi gyakorlattal bír; beszél: magyarul, tótul és törve németül. Czíme a szerkesztőségnél meg tudható.

HIRDETÉSEK

Főerdőőri állás

(2. II. 2.)

betöltendő egy nagy bakonyvidéki uradalomban.

Fizetés évi 1000 kor., marhatartás 200 kor., ruhaátalány 70 kor., 3 liter tej naponta, szabad lakás és fűtéssel egybekötve. Pályázótól megkívántatik a német nyelv tudása szóban, a magyar nyelv szóban és írásban, ki az erdőőri s vadőri szakvizsgát jó sikerrel letette, megbízható, józan, erős testalkatú egyén legyen, ki az erdei kulturákban és nagy vadakra való cserkészben elért sikerekről legjobb bizonyítványokkal rendelkezzen. Ajánlatokat bizonyítványmásolatokkal és arcképpel «Állandó állás 2328» jelige alatt, Blockner J. hirdetőjébe Budapest, IV., Semmelweis-u. 4. kérünk.

36989/VII. A-2. sz.

Kincstári vadászterület bérbeadása.

A zsarnóczyi m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó bródi erdőgondnokság kezelése alatt álló madarasaljai 6292 k. holdas vadászterület vadászati jogának az 1910. év szeptember 1-től 1921. év márczius 31-ig terjedő tíz év és 7 hónapra leendő bérbeadása iránt a zsarnóczyi m. kir. erdőhivatal helyiségében 1910. évi augusztus 10-én d. e. 10 órákor zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Vadállomány: öz, vaddisznó, apróvad.

Kikiáltási ár évi 1000 K hasznóbér. Bánatpénz: 100 korona.

Az árverésen részt vehet minden önrendelkezési joggal bíró honpolgár, társulatok azonban, valamint állami tisztviselők ki vannak zárva.

Bővebb felvilágosítás a földművelésügyi miniszterium vadászati (VII. A-2.) osztályában, továbbá a zsarnóczyai erdőhivatalnál szerezhető.

Budapest, 1910. évi július 7-én.

(3.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

17946/I. B-1. 1910. sz.

Tüzifa és faszén eladási hirdetmény.

A nagybányai m. kir. főerdőhivatal helyiségében 1910. évi augusztus hó 17-én délelőtt 10 órákor zárt írásbeli ajánlatok benyújtásával nyilvános versenytárgyaláson eladásra kerül:

1. A láposbányai m. kir. erdőgondnokságban a kincstár által már kitermelt s illetve három éven át még termelendő és a buság-misztótfalvi vasuti állomásra beszállítva átadandó és mintegy 8000 ürm.³ bükkhasábfa.

2. A láposbányai m. kir. erdőgondnokságban az erdőkincstár által három éven át termelendő és a buság-misztótfalvi vasuti állomáson kocsikba rakva átadandó évi mintegy 6000 métermázsa bükkfaszén.

Kikiáltási ára a tüzifának ürméterenkint 4 (Négy) K, a faszénnek q-kint 3 (Három) K 50 fillér. Ajánlatok a tüzifára és a szénre külön-külön teendők.

Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a nagybányai m. kir. főerdőhivatalnál és a láposbányai m. kir. erdőgondnokságnál díjmentesen megszerezhetők.

Budapest, 1910. évi július hóban.

(4.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

622/1910. sz.

Pályázat.

A fehértemplomi m. kir. jár. erdőgondnokság kezelése alatt álló fehértemplomi vagyonszociális erdőknél megüresedett egy II-od osztályú erdőőri állásra pályázat nyitattik.

Az állományszerű illetmények a következők: 600 kor. évi bér, 120 kor. évi lakpénz, 60 kor. évi ruhaátalány, 4 kor. évi irodaátalány és 12 ürm.³ bükkhasábilletmény tüzifa.

Az állás nyugdíjképes.

Az ezen állásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában előírt szakképzettséget, ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő és hallóképességüket hatósági orvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről, eddigi alkalmazásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és Krassó-Szörény vármegye tek. közig. erd. bizottságához címzett, sajátkezüleg írt kérvényeiket 1910. évi augusztus hó 25-ig alulírt m. kir. jár. erdőgondnokságnál nyújtásák be.

Fehértemplom, 1910. évi július hó 19-én.

(5.) **Magyar kir. jár. erdőgondnokság.**

S0347/I. B-1. 1910. sz.

Fenyőhasáb- és dorongfa eladás.

A beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság által a zólyombrézói és károlytelepi gerebrakodókra leusztatott 9000 ürm.³ lágy hasáb- és dorongtüzifa, valamint az ezenkívül cellulozé, vagy más ipari feldolgozás céljaira kiválogatott 9253 ürm.³ fenyő műhasáb- és dorongfa zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Mindkét választék együttesen, vagy külön is megvásárolható.

A lágy tűzifa kikiáltási ára ürméterenkint 3 K 60 f., a fenyő műhasáb- és dorongfáé 4 K 40 fill.

Bánatpénz az előbbi választékhöz 3300, az utóbbihoz 4100 korona.

Az ajánlatok, melyek legkésőbb 1910. évi augusztus hó 10-én délután 5 óráig nyújtandók be Beszterczebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, folyó évi augusztus hó 11-én d. e. 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóságnál szerezhetők meg. Budapest, 1910. évi július hóban.

(6.) *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

19709/I. B-1. 1910. szám.

Fenyőhasáb- és dorongfa eladás.

A beszterczebányai m. kir. erdőigazgatósághoz tartozó benesházai, vaczoki és mihályteleki erdőgondnokságnál 1910. évben termelt 6926 ürm.³ lágy hasáb- és dorongfa, valamint az ugyanezen erdőgondnokságoknál 1911. és 1912. gazdasági években termelendő és közlekedési utak mentén átadandó mintegy 4000—8000 ürm.³ lágy hasáb- és dorongfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Kikiáltási ár ürméterenkint 4 korona 25 fillér. Bánatpénz 2500 korona.

Az ajánlatok, amelyek legkésőbb 1910. évi augusztus hó 10-én délután 5 óráig nyújtandók be az erdőigazgatóságnál, augusztus hó 11-én délelőtt 10 órakor Beszterczebányán, az erdőigazgatóság tanácstermében fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eddig termelt tűzifaanyagok kimutatása, általános és részletes szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a m. kir. erdőigazgatóságnál szerezhetők meg.

Budapest, 1910. évi július hóban.

(7.) *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

577/1910. sz.

Pályázati hirdetés.

Szatmárnémeti szab. kir. város erdőhivatalánál egy II. oszt. erdőőri állás betöltendő.

Évi javadalmazás: 580 korona készpénzfizetés havi utólagos részletekben (a jóváhagyás alatt lévő új fizetési tervszerint a II. oszt. altiszt évi fizetése 700, 800, 900 korona, 5—5 évi emelkedéssel), 32 korona csizmapénz félévi részletekben, egyenruha, lakásilletmény, föld, jószágtartás, 16 ürm. kemény botfa stb.

Ezen állás 1 évi próbaidőre lesz betöltve, mely idő leteltével, ha a kinevezett megfelel, véglegesítve lesz. A próbaév a nyugdíjba beszámíttatik és 200 korona szolgálati biztosítékot tartozik letenni.

Az 1879:XXXI. t.-cz. 37. §-ban előírt minősítést igazoló okmányokkal, orvosi, valamint szolgálati bizonyítványokkal felszerelt s polgármesterhez címzett,

sajátkezüleg írt, valamint 1 koronás bélyeggel ellátott kérvények folyó évi augusztus 15-ig Városi erdőhivatalhoz benyújtandók.

Szatmárnémeti, 1910 július hó 25-én.

(8.)

Városi erdőhivatal.

170/1910. sz.

Pályázat erdőőri állásra.

A temesmegyei Bezdini gör. kel. szerb zárda erdejénél az erdőőri állás — lemondás folytán — betöltendő.

Az erdőőr évi készpénzfizetése — havi előleges részletekben — 720 korona, természetbeni lakás, kis kert, a szükséges tűzifa, 2 tehén és 2 borjú, valamint négy drb sertés nyári legeltetése.

Az erdei kihágási esetek tárgyalásánál a megállapítottapidij.

Pályázhatnak mindazok, kik okmányokkal igazolni képesek, hogy 35 évnél nem idősebbek, az erdőőri szakvizsgát letették, ép testi és szellemi erővel bírnak és nők.

Előnyben részesül, a ki a hivatalos magyar nyelv mellett (esetleg horvát, tót) a szerb nyelvet bírja.

Sajátkezüleg írt, bélyegtelen kérvények 1910. évi szeptember hó 20-ig «Főtisztelendő gör. kel. szerb zárda főnökséghez», Bezdin, u. p., Német-Szent-Péter adandók be.

Versece, 1910. évi július hó 25-én.

(9.)

M. kir. járási erdőgondnokság.

581/1910. sz.

Pályázati hirdetés.

Zólyom vármegyében Pónik nagyközségnél egy 800 korona évi bérrel és 20 ürméter tűzifajárandósággal és az általa feljelentett erdei kihágási esetek után befolyó kártérítési összegnek 1/4 részével javadalmazott erdőőri állás megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázóktól megkívántatik: a magyar állampolgárság, a magyar és tót nyelv tudása, feddhetlen előélet, legalább 24 éves, de 35 évesnél nem magasabb életkor, erdőőri szakiskolai bizonyítvány és pályázónak ép testi és szellemi erejét igazoló hatósági orvosi bizonyítvány.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezüleg írt kérvények legkésőbb augusztus hó 20-ig a beszterczebányai m. kir. állami erdőhivatalhoz adandók be.

Beszterczebánya, 1910. évi július hó 23-án.

(10.)

M. kir. állami erdőhivatal.

Uri ruhák készítéséhez való jó brünni posztót

legutányosabb gyári áron szállít

Etzler és Dostal, Brünn
Schwedengasse 5/z.

Számos magyar erdőhivatal egyenruhászövet szállító.

A gyárból való közvetlen bevásárlás
nagy előnnyel jár.

Dús mintagyűjtemény megtekintésre bérmentve.

(I. VI. 5.)